

ВІДДІЛ ОСВІТИ КРАСНОАРМІЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ

ШКОЛА МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ДЛЯ ЗАСТУПНИКІВ ДИРЕКТОРІВ З НВР, ВР ТА МЕТОДИСТІВ ПНЗ

Заняття.1. Педагогічна творчість як умова активізації навчально-пізнавальної діяльності школярів

Творчість ... є цілісна, органічна властивість людської природи ... Вона є необхідна приналежність людського духу. Вона так само законна в людині, мабуть, як дві руки, як дві ноги, як шлунок.

Вона невіддільна від людини і складає з ним ціле.

Ф. Достоевський

П'ять видів діяльності вчителя на уроці, які вважають сприятливими для творчого розвитку учнів:

- діяльність, що мотивує учнів до процесу навчання та сприяє розумінню ними його значення для особистісного розвитку;
- діяльність, що цілеспрямовує, орієнтує учнів на мету і результат, який треба отримати, спрямовує їх увагу на зміст і значення творчої діяльності, яку вони виконують;
- діяльність, що індивідуально диференціює учнів, розвиває різні рівні можливостей учнів, не обмежує їх у часі, стимулює всіх до відповідей;
- діяльність, яка забезпечує колективну творчу діяльність учнів та організацію групових форм роботи;
- діяльність, яка дає можливість здійснювати контрольну-оцінювальну діяльність учнів. А головне в формуванні творчої особистості учня – це створення атмосфери співтворчості та співробітництва.

Психолого- педагогічні умови, які сприяють творчій діяльності та розвитку творчих можливостей учнів, самореалізації їх особистості у навчально-виховному процесі:

- забезпечення реалізації учнями своїх творчих можливостей в навчально-виховному процесі: на уроках і в позаурочній діяльності (в гуртках, факультативах за інтересами, індивідуальних консультаціях з предметів, конкурсах, змаганнях тощо), що приводить до самоутвердження учня, розвитку у нього почуття самоповаги;
- сприяння самовизначенню кожного учня в усіх сферах внутрішкільного життя через індивідуальний вибір;
- детальне вивчення педагогами і психологами найбільш значущих для учнів

видів діяльності і надання можливості для самовизначення, самоутвердження і самореалізації учнів через них;

- створення творчої атмосфери, здорового морально, психологічного клімату в учнівському колективі через утвердження принципів педагогіки співробітництва;
- демократичний стиль спілкування педагогів з учнями, свобода творчих дискусій, обміну думками;
- розвиток культури спілкування в педагогічному та учнівському колективах;
- інтенсифікація навчально-виховного процесу з метою створення умов для самореалізації учнів під час дозвілля, робота з підвищення загального культурного рівня учнів;
- своєчасна доброзичлива оцінка творчої навчальної діяльності учнів, позитивних зрушень у їх розвитку, схвалення результатів;
- об'єктивне оцінювання знань, вмінь та навичок учнів за 12-ти бальною шкалою;
- уміння вчителів помічати і цінувати неповторну творчу індивідуальність кожного учня;
- забезпечення матеріально-технічної бази для організації навчально-виховного процесу;
- забезпечення соціального захисту учнів.

Психолого-педагогічна структура творчої навчальної діяльності учнів, яка враховує закономірності творчого процесу, може бути представлена у вигляді таких основних етапів:

1. Бажання, жива зацікавленість, ентузіазм, потяг до формулювання проблеми, психологічна готовність до її вирішення.
2. Наявність знань, вмінь та навичок, необхідних для чіткого усвідомлення і формулювання творчого завдання.
3. Зосереджування зусиль та пошуки додаткової інформації для розв'язання завдання. На цьому етапі завдання може бути або вирішено, або ні. Якщо завдання не вирішується, відбувається перехід до наступних етапів.
4. Інкубація. Уявний відхід від вирішення проблеми, переключення на інші види діяльності.
5. Еврика, осяяння або інсайт. Це не завжди розв'язок, а може лише перший крок до розв'язання завдання, за яким будуть необхідні інші.
7. Перевірка.

Вимоги до організації творчої навчальної діяльності:

- ефективне використання навчального часу для підвищення рівня знань, умінь і навичок учня;
- розвиток мислення учня та оволодіння ним навичками дослідницької діяльності;
- заохочення до глибокого опрацювання теми, яка зацікавила;
- організацію навчального процесу з урахуванням рівня розвитку творчих можливостей учнів;
- включення в навчально-виховний процес видів діяльності, які потребують абстрактних понять і процесів мислення високого рівня;
- гнучкість у використанні засобів, часу, ресурсів, які використовуються у навчальному процесі;
- навчальний час на розвиток самостійності, активності та цілеспрямованості в процесі розв'язування творчих завдань;
- надання можливості учням для демонстрації своїх організаторських здібностей;
- розвиток дивергентного мислення;
- розвиток емпатії;
- створення сприятливих умов для розширення бази знань і розвитку мовних здібностей.

Основні форми проведення нестандартних уроків:

- уроки-конференції;
- уроки-диспути;
- уроки-мандрівки;
- уроки -«клуби кмітливих і винахідливих»;
- уроки- змагання;
- уроки- загадки;
- уроки-ігри та інші.

Творчі ситуації можна створити в процесі:

- розв'язання творчих задач;
- вирішення навчальних проблем;
- дискусій;
- критичного аналізу прочитаного;
- виконання різноманітних творчих завдань;
- навчальної експериментальної і дослідницької діяльності;
- ігрових ситуацій.

Етапи творчого процесу:

- Накопичення знань і навичок, які необхідні для чіткого усвідомлення і формулювання завдання. Чітко сформульоване завдання – половина розв'язку.
- Зосередження зусиль і пошук додаткової інформації.
- Відхід від проблеми, переключення на інші види занять (*інкубація*) у тому разі, коли завдання не вдається розв'язати.
- Осаяння (*інсайт*). Інсайт – це не завжди унікальна ідея. Це логічний розрив, стрибок у мисленні, одержання результату, який не впливає однозначно із вихідних умов. У будь,якому акті творчості є такий розрив, хоча він може бути мікроскопічних розмірів. *Чим більше обдарована людина, тим цей стрибок буде більше.*
- Верифікація або перевірка.

Модель виховання творчого педагога